

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра архітектурних конструкцій

СИЛАБУС

освітнього компонента – **ОК4**

Навчальна дисципліна – «Планування та забудова територій»

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	ОПП «Архітектурно-будівельний інжиніринг»	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Чорна Лілія Валентинівна,

к.т.н., доцент кафедри архітектурних конструкцій,

chorna@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ ЗІ ЗМІСТОМ, ПІДХОДАМИ ДО ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВИ ТЕРИТОРІЙ, ЇХ РОЗВИТКУ ТА ПОЛІПШЕННЯ НА ОСНОВІ НОРМАТИВІВ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ КОМФОРТНОГО СЕРЕДОВИЩА ПОСЕЛЕНЬ З УРАХУВАННЯМ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА, ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ УМОВ ПРИ ДОТРИМАННІ ТЕХНІЧНИХ, ЮРИДИЧНИХ, ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ ДЕРЖАВОЮ.**

Наприклад: вміння застосовувати основні нормативні вимоги до планування та забудови житлового мікрорайону відповідно до його призначення, розміщення й оточення.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Архітектура будівель та споруд», «Архітектурно-будівельне проектування».

Програмні результати навчання:

ПРН2. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії для розв'язування складних задач професійної діяльності.

ПРН8. Відслідковувати найновіші досягнення в обраній спеціалізації, застосовувати їх для створення інновацій.

ПРН10. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.

ПРН12. Здатність розв'язувати проблеми будівництва та цивільної інженерії у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ПРН 14. Розробляти проекти реновації, реконструкції, вдосконалення будівель, споруд та їх комплексів.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- інформаційно-нормативну базу в галузі планування та забудови територій;
- функціональне зонування та планувальну організацію міських територій;
- планувальну організацію сельбищних, промислових, рекреаційних та ландшафтних територій;
- стадії планувального проектування, зміст проектної документації;
- загальні заходи інженерної підготовки земель під забудову;

володіти:

- методикою багатофакторного аналізу просторово-планувальної організації поселень;
- методикою виконання проектних концепцій з планування та забудови житлових районів;

вміти:

- регулювати використання земель міста;
- забезпечити дотримання вимог правил забудови;
- виконувати визначення розвитку населених місць;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми з питань планування та забудови;
- враховувати екологічні і протипожежні, соціальні вимоги проектування міст та поселень;
- розробляти містобудівну документацію;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Розділ 1. Загальні поняття про містобудування					
1.1	Завдання науки “Планування міст” на сучасному етапі містобудування. Нормативна база. Класифікація населених місць. Форми розселення.	2	2		5
1.2	Типи територіально-планувальної структури міст. Еволюція розселення. Підстави для розміщення нових поселень та структура населення.	2	2		5
Розділ 2. Структура та планувальна організація міста					
2.1	Функціональне зонування сучасного міста. Планувальна організація та благоустрій сельбищних територій. Території історичної забудови, пам’яток та об’єктів культурної спадщини	4	6		12
2.2	Виробничі території і санітарно-захисні зони. Формування і планування виробничих територій.	2	2		6
2.3	Розташування об’єктів комунального призначення. Ландшафтно-рекреаційні території міста.	2	2		6
2.4	Території споруд зовнішнього транспорту.	2			6
2.5	Інженерна інфраструктура і вулично-дорожня мережа міста.	2	2		8
Розділ 3. Інженерні аспекти освоєння несприятливих територій					
3.1	Передпроектний аналіз природних характеристик земель міста. Схема планувальних обмежень при забудові територій.	2	2		5
3.2	Інженерна підготовка земель із складними інженерно-геологічними умовами. Вертикальне планування міських земель	4	4		14
Розділ 4. Містобудівна проектна документація					
4.1	Стадії планувального проектування. Склад та зміст проектної документації на різних етапах. Плани і програми розвитку міських територій.	2	2		5
	Всього	24	24		72

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Планування та забудова територій» складає 60 та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	15	25
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	21	35
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	24	40
Разом		60	100

Розрахунково-графічну роботу передбачено з розділу «Структура та планування організації міста». В цій роботі вирішуються задачі та розглядаються основні чинники, що потрібно враховувати при плануванні житлового мікрорайону.

Студенту потрібно побудувати генеральний план мікрорайону (рельєф ділянки відповідно до заданого ухилу; розмістити будівлі, майданчики, проїзди мікрорайону відповідно до діючих нормативних документів; виконати вертикальне планування мікрорайону в проектних відмітках по осях проїздів; підрахувати техніко-економічні показники генерального плану).

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, до якої додається графічна частина (А1)

Методичні рекомендації до розрахунково-графічної роботи [5].

Один раз на семестр проводиться експрес контроль знань - **стандартизовані тести** (30 тестових питань), наприклад:

1. Яка класифікаційна ознака населеного місця є основною?
  - а) Чисельність населення.
  - б) Адміністративно-політичне значення.
  - в) Економічне значення.
  - г) Місцеві природні особливості.
2. До якої функціональної зони відносять об'єкти курортного будівництва?
  - а) Сельбищної.
  - б) Виробничої.
  - в) Ландшафтно-рекреаційної.

Підсумковий контроль знань здійснюється у письмовій формі з використанням білетів до іспиту за тематикою навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Безлюбченко О.С. Планування міст і транспорт: навч. Посібник / О.С. Безлюбченко, С.М. Гордієнко, О.В. Завальний; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2021. 271 с.

2. Проектування міських територій: підручник: у 2 ч. Ч.1 / [за ред. В.Т. Семенова, І.Е.Линника]; Харків. Нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.. Бекетова.- Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. 449 с.
3. Планування міст і транспорт. Конспект лек. для ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» /Укладачі: Семко В.О., Сідей В.М., Дарієнко В.В. – Кропивницький : ЦНТУ, 2020. 134 с.

Допоміжні джерела інформації

4. Містобудівне проектування. Частина II: Проектування структурних елементів міста. Нав. посібник /Г.П. Петришин, Б.С. Посацький та ін. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. 288.
5. Методичні вказівки по вивченню курсу «Планування міст». Частина 2. Практичні заняття. Одеса : ОДАБА. 58 с.
6. Містобудування. Довідник проектувальника / [за ред. Т.В. Панченко]. К. : Укрархбудінформ, 2001. 192.